



Warszawa, dnia 04 lipca 2018

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Znak sprawy: ŻW.zz.870.132.2018

**Pan
Stanisław Gogacz
Senator Rzeczypospolitej Polskiej**

W odpowiedzi na oświadczenie z dnia 7 czerwca br. w sprawie likwidacji trzody chlewnej w powiecie łukowskim w związku z występowaniem u dzików wirusa ASF złożone podczas 61 posiedzenia Senatu RP uprzejmie informuję, co następuje.

W Polsce podejmowane są na różnych poziomach wielokierunkowe i skoordynowane działania, mające na celu zatrzymanie rozprzestrzeniania się wirusa ASF.

W Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi powołany został Międzyresortowy Zespół ds. łagodzenia skutków związanych z wystąpieniem przypadków afrykańskiego pomoru świń, pod przewodnictwem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Zespół ten rekomendował m.in. Ministrowi Środowiska redukcję zagęszczenia dzika do poziomu 0,1 os./km² oraz zmodyfikowania w tym zakresie wieloletnich łowieckich planów hodowlanych. Należy podkreślić, że na terenie całego kraju w sposób ciągły realizowana jest redukcja populacji dzików w ramach planowej gospodarki łowieckiej.

Dodatkowo na obszarach, na których występuje ASF lub które są bezpośrednio zagrożone jego wystąpieniem, na podstawie aktów prawa miejscowego tj. rozporządzeń powiatowego lekarza weterynarii lub rozporządzeń wojewody, wykonywany jest odstrzał sanitarny dzików. Jednocześnie dokonano szeregu zmian w obowiązujących przepisach, w celu usprawnienia realizacji odstrzału sanitarnego dzików, odgrywających istotną rolę w przenoszeniu choroby.

Ponadto prowadzone są intensywne akcje poszukiwania i bezpiecznej likwidacji zwłok padłych dzików, na terenach występowania ASF i terenach bezpośrednio zagrożonych wystąpieniem choroby. W akcjach poszukiwawczych oprócz pracowników Inspekcji Weterynaryjnej uczestniczy Służba Leśna, członkowie Polskiego Związku Łowieckiego, Straż Pożarna, Wojsko oraz Policja. Bezpieczne usuwanie padłych zwierząt ze środowiska, które stanowiąc mogą źródło zakażenia dla innych dzików jest jednym z elementów zapobiegania dalszemu szerzeniu się choroby.

Równocześnie w związku z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w *sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń* (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 290 z późn. zm.) Powiatowy Lekarz Weterynarii w Łukowie zintensyfikował działania w zakresie nadzoru nad gospodarstwami, pod kątem spełnienia przez te gospodarstwa wymagań wynikających z ww. rozporządzenia.

Działania PLW ukierunkowane są na aktywne (zasiedlone) małe gospodarstwa, w których w okresie od 1 lipca 2016 r. do 30 czerwca 2017 r. utrzymywano średniorocznie nie więcej niż 50 świń.

Powyższe wynika z tego, że dotychczas większość ognisk ASF u świń w gospodarstwach na terytorium Polski wyznaczono w małych gospodarstwach, które liczyły od 1 do 50 świń.

Należy jednak wspomnieć, że w przypadku gmin Stanin i Łuków, właściciele takich gospodarstw mają prawo ubiegać się o pomoc ze środków budżetu UE, o której mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 listopada 2017 r. w *sprawie realizacji przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zadań związanych z ustanowieniem środka nadzwyczajnego polegającego na udzieleniu pomocy posiadaczom świń utrzymującym nie więcej niż 50 świń* (Dz.U. z 2017 r. poz. 2272).

Powyższe wynika z faktu wpisania tych gmin do załącznika do decyzji KE 2014/709/UE zmienionej decyzją 2017/1481/UE. Tego rodzaju pomoc przewidziana jest w przypadku wydania przez PLW decyzji administracyjnej w przedmiocie zabicia lub uboju świń wraz z nakazem czasowego ich nieutrzymywania, w związku ze stwierdzeniem niespełnienia wymagań w zakresie zabezpieczenia przeciw epizootycznego, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w *sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń*. Właściciele tych gospodarstw mają możliwość skorzystania z wspomnianej pomocy, poprzez złożenie najpóźniej do dnia 14 sierpnia, 2018 r., w BP ARiMR w Łukowie wniosku w sprawie udzielenia pomocy wraz z dokumentami potwierdzającymi wykonanie nakazów ww. decyzji.

Należy nadmienić, że w okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 26 maja 2018 r. na terenie powiatu łukowskiego wydanych zostało 279 decyzji administracyjnych na podstawie art. 48 b ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o *ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1855 z późn. zm.), tj. nakazujących zabicie lub ubój świń wraz z zakazem czasowego ich utrzymywania. Należy równocześnie podkreślić, że przepisy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w *sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń* mają na celu doprowadzenie do funkcjonowania na danym terenie gospodarstw utrzymujących świnie, w których będą spełnione wymagania w zakresie zabezpieczenia przeciw epizootycznego, nie zaś likwidację gospodarstw. Stąd też rolnicy mają możliwość dostosowania się do tych wymagań.

Pragnę również podkreślić, że teren powiatu łukowskiego można uznać za obszar wysokiego ryzyka, jeżeli chodzi o możliwość wystąpienia zakażeń wirusem ASF u świń w gospodarstwach, ze względu na niekorzystny rozwój sytuacji epizootycznej na obszarze tego

powiatu ze względu na fakt, iż w okresie od dnia potwierdzenia pierwszego przypadku u dzików w powiecie łukowskim, czyli od dnia 26 grudnia 2017 r. do dnia 6 czerwca 2018 r. potwierdzono 44 przypadki ASF u tych zwierząt.

Jednocześnie odnosząc się do rekompensat dla producentów świń z tytułu zaprzestania produkcji, należy zaakcentować, że obecnie realizowane jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 listopada 2017 r. w sprawie realizacji przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zadań związanych z ustanowieniem środka nadzwyczajnego polegającego na udzieleniu pomocy posiadaczom świń utrzymującym nie więcej niż 50 świń, które wdrożyło rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2017/1536 z dnia 11 września 2017 r. w sprawie środka nadzwyczajnego w formie pomocy gospodarstwom utrzymującym nie więcej niż 50 świń i znajdującym się na określonych obszarach Polski w przypadku wstrzymania produkcji wieprzowiny z powodu nowych wymagań związanych z afrykańskim pomorem świń.

Pomoc przeznaczona jest dla producentów, którzy:

- otrzymali decyzję administracyjną powiatowego lekarza weterynarii nakazującą zabicie lub ubój świń oraz zakazującą utrzymywania świń w gospodarstwie;
- utrzymywali w okresie od dnia 1 lipca 2016 r. do dnia 30 czerwca 2017 r. średnio nie więcej niż 50 świń i których gospodarstwa były położone na obszarze części I, II lub III załącznika do decyzji Komisji 2014/709/UE zmienionej decyzją wykonawczą 2017/1481/UE.

Stawki pomocy wynoszą 190 zł w przypadku prosiąt i 300 zł w przypadku innych świń. Maksymalna liczba świń, która może zostać objęta pomocą, wynosi 10 000 prosiąt oraz 171 654 innych świń.

Wnioski o udzielenie pomocy z tytułu zaprzestania produkcji producenci świń mogą składać od dnia 15 grudnia 2017 r. w Biurach Powiatowych ARiMR.

Ponadto aktualnie prowadzone są prace nad legislacyjne nad projektem rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, w którym proponuje się uruchomienie pomocy dla producentów świń prowadzących w 2017 r. produkcję świń, którzy na podstawie decyzji powiatowego lekarza weterynarii będą obowiązani zaprzestać dalszej produkcji wskutek nie zachowania warunków bioasekuracji ustanowionych na podstawie odrębnych przepisów.

Wysokość rekompensaty będzie obliczana, jako iloczyn średniej rocznej liczby świń utrzymywanych w 2017 r., jednak nie więcej niż 50 sztuk dla jednego producenta świń, kwoty 0,36 zł oraz liczby dni obowiązywania w danym roku kalendarzowym zakazu utrzymywania świń,

Ta forma pomocy, stosownie do obowiązujących przepisów unijnych będzie mogła być udzielana od dnia ogłoszenia pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej o jej zgodności pomocy ze wspólnym rynkiem.

W powyższym projekcie rozporządzenia przewiduje się również udzielanie pomocy w formie refundacji w 2018 r. 75% i w kolejnych 50 % kosztów zakupu mat dezynfekcyjnych, sprzętu niezbędnego do wykonania zabiegów dezynfekcyjnych, dezynsekcyjnych lub deratyzacyjnych oraz niezbędnych produktów lub środków do przeprowadzenia tych zabiegów, odzieży ochronnej i obuwia ochronnego oraz wydatków poniesionych na zabezpieczenie budynków, w których są utrzymywane świnie, przed dostępem zwierząt domowych wszystkim producentom świń.

W odniesieniu do zniesienia obszaru objętego ograniczeniami należy zauważyć, że obszary i ich zasięg wyznaczany jest przez Komisję Europejską i określany w załączniku do decyzji wykonawczej Komisji 2014/709/UE z dnia 9 października 2014 r. w sprawie środków kontroli w zakresie zdrowia zwierząt w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń w niektórych państwach członkowskich i uchylającej decyzję wykonawczą 2014/178/UE (Dz. Urz. UE L 295 z 11.10.2014, str. 63, z późn. zm.2)). Decyzja ta została wdrożona do krajowego porządku prawnego rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń.

Natomiast znoszenie tych obszarów następować może zgodnie z dokumentem roboczym Komisji Europejskiej o numerze SANTE/7112/2015 nt. zasad i kryteriów geograficznej regionalizacji dotyczącej ASF strefy, w oparciu o ściśle określone zasady.

Należy jednocześnie podkreślić, że działania organów Inspekcji Weterynaryjnej mają za zadanie jak najskuteczniejsze i jak najszybsze opanowanie sytuacji epizootycznej poprzez zapobieżenie rozprzestrzenianiu się choroby oraz szybkie jej zwalczenie. Środki do wykrywania i likwidowania choroby zakaźnej zostały określone dla powiatowego lekarza weterynarii, wojewody oraz ministra właściwego do spraw rolnictwa. Pozostawienie w dyspozycji organów administracyjnych ogólnego katalogu środków umożliwia dobór odpowiednich środków w zależności od sytuacji na danym terenie.

Podsumowując pragnę zapewnić, że podejmowane są wszelkie działania mające na celu opanowanie obecnej sytuacji epizootycznej oraz zapobiegnięcie niekorzystnej sytuacji gospodarczej w kraju. Na obszarach gdzie wystąpiła choroba wprowadzono właściwe działania zarówno weterynaryjne, jak i administracyjne mające na celu zwalczenie oraz zmniejszenie ryzyka rozprzestrzenienia się choroby.

Jan Krzysztof Ardanowski

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi